

2023

Dit deden wij voor uw gemeente

Jaarverslag
Gemeente Dordrecht

Wat deed OZHZ?

Voor uw inwoners en ondernemers

Bekijk de online jaarverslagomgeving van uw gemeente. U leest daar het hele jaar door over de laatste vergunningsprocedures en toezichtsacties. We nemen u ook mee in onze verhalen over de meest actuele onderwerpen. Bijvoorbeeld over hoe de rugstreep de bouw stillet, de woonwijk van de toekomst en toezicht op de jacht. U leest interviews met experts en ziet wat adviezen in de praktijk betekenen. Het is de online omgeving waar iedereen kan zien wat OZHZ betekent voor de leefomgeving. U, maar ook iedere inwoner, ondernemer, raadslid, ambtenaar of samenwerkingspartner.

Scan de bijgaande QR-code met uw mobiele telefoon of kijk op www.ozhz.nl/regio/dordrecht-2023

Voorwoord

Een duurzame, gezonde én veilige leefomgeving. Samen met uw gemeente zetten we ons hard in om dit mogelijk te maken. Zo troffen we in 2023 voorbereidingen op de komst van de Omgevingswet, voerden we taken uit op het gebied van duurzaamheid en organiseerden we een kennissessie over ondermijning. Ik ben blij met onze samenwerking. Die is essentieel.

OZHZ ondersteunde u even als in voorgaande jaren bij een aantal van uw opgaven. Om maar een aantal voorbeelden te noemen: OZHZ adviseerde over de ontwikkelingen in Schil West, verleende vergunningen voor onder meer de bouw van appartementen in het V&D-gebouw en spraakmakende evenementen zoals Wantijpop, coördineerde de inzet van de handhavingspartners in het gebied Westelijke Dordtse Oevers en leverde naast expertise en advies ook een voorzitter voor zowel het ambtelijke als bestuurlijke kernteam 'werkregio Drechtsteden klimaatadaptatie'. Op de onlinepagina bij dit jaarverslag zijn een aantal voorbeelden uitgelicht. Tegelijkertijd merkten we in 2023 dat de bouwopgave van Dordrecht onder druk staat en dat uw legesopbrengsten achter bleven bij de verwachting. Mede hierdoor was het nodig om kritisch in gesprek te zijn over de omvang van de inzet door OZHZ. En dit steeds in relatie tot de hoeveelheid werk die voortkomt uit (aan)vragen van Dordtse inwoners en bedrijven en vragen die we vanuit uw organisatie krijgen. De uiteindelijke bestedingen bedragen 103,6 % van het beschikbare jaarprogrammabudget.

In dit jaarverslag vindt u de cijfers en bijzonderheden. Op de onlinepagina vindt u naast voorbeelden van wat OZHZ deed in Dordrecht ook informatie die voor alle gemeenten in de regio van belang is. Denk bijvoorbeeld aan de uitvoeringsafspraken onder de Omgevingswet. De online pagina houden we het hele jaar door actueel.

Ik wens u veel leesplezier!

Ronald Visser
Directeur

Vragen over dit jaarverslag?

U kunt altijd terecht bij de relatiebeheerder. Voor uw gemeente is Edwin Tromp. Edwin is te bereiken via 06 – 22838330 of via cae.tromp@ozhz.nl

De belangrijkste cijfers

Om ons werk goed uit te voeren in uw gemeente, sprak OZHZ een budget met u af van €9.376.847. De bestedingen bedroegen €9.716.381, 103,6% van het beschikbare budget. Dit is lager dan de prognose die we maakten voor de tweede voortgangsrapportage (105,1 %).

Beeld van de bestedingen

De totale bestedingen zijn hoger dan op voorhand verwacht werd, in totaal gaat het om een bedrag van €339.534. Dit hangt met name samen met overschrijdingen op Klachten en Meldingen bouw (€168.604), Klachten en meldingen milieu (€97.222) en Periodiek toezicht gebruiksfase (€72.997). De totale overschrijding op deze posten bedraagt €338.823. Dit betekent dat de onder- en overbestedingen op de andere werksoorten onder de streep vrijwel neutraal zijn.

Klachten en meldingen bouw (JT07T)

Het was erg druk met klachten en meldingen bouw, we realiseerden 145% van het beschikbare budget (in de tweede voortgangsrapportage was de prognose nog 163%, en tijdens de eerste voortgangsrapportage 179%). Er zijn meer klachten afgehandeld en handavingsverzoeken ingediend dan de prognose was. De verwachting was dat we 198 klachten en meldingen zouden ontvangen, dat werden er 354. Uit contact met andere omgevingsdiensten met bouwtaken blijkt dat ook daar (na de coronaperiode) een stijgende trend in het aantal klachten te zien is. We kunnen niet met zekerheid zeggen welke oorzaken ten grondslag liggen aan deze stijging. Mogelijk speelt een rol dat mensen meer geneigd zijn om hun 'recht' te gaan halen. Wat specifiek bij OZHZ een rol kan spelen zijn de volgende factoren:

- Inwoners van Dordrecht weten OZHZ beter te vinden. Dit komt onder meer door een aanpassing van onze website.
- Inzet door OZHZ op woonoverlast is deels gefinancierd uit dit budget. In het jaarprogramma 2023 is slechts zeer beperkt rekening gehouden met inzet van OZHZ op woonoverlast.

Klachten en Melden Milieu (JT08)

Ook het oppakken van klachten en meldingen milieu nam meer tijd in beslag dan we hadden verwacht (145% van het budget). Hier liggen meerdere oorzaken aan ten grondslag. Zo zijn de aantallen hoger dan geraamd (627 in plaats van 550, 114%). We ontvangen veel klachten over horeca en op verzoek van de gemeente zijn een aantal aanvullende controles uitgevoerd, ook met name in de horeca. Bovendien bleek het bij een aantal horecagelegenheden waar we veel klachten over kregen heel moeilijk te zijn om bruikbare constatering te doen en metingen uit te voeren. De afhandeling van geluidsklachten is ook nog eens tijdrovender geworden door verhoogde eisen aan de rapportage. Ook merken we dat het aantal overtredingen wat per melding wordt aangetroffen toeneemt. Tot slot vormde het zwembad van buurt- en speeltuinvereniging Zeehavenkwartier een omvangrijke klus.

Om de bestedingen te beperken is in het laatste kwartaal van 2023 een nieuwe werkwijze doorgevoerd. Bij geluidsklachten over een horecabedrijf waar nog niet eerder over is geklaagd wordt eerst een indicatieve geluidsmeting uitgevoerd. In dat specifieke geval is zo'n indicatieve meting voldoende om een waarschuwingsbrief te sturen als de geluidsnormen worden overschreden. Indicatieve metingen kosten minder tijd dan volledige metingen.

periodiek toezicht (JT01)

Gemiddeld kostte het in 2023 meer tijd om een controle uit te voeren dan gebruikelijk, we realiseerden daardoor 114% van het budget: Van de geplande 227 controles zijn er 200 uitgevoerd (88 %). Deze hogere inzet per controle hangt samen met de overdracht van dossiers aan nieuwe inspecteurs en met een aantal tijdrovende dossiers. Er is helaas een fors verloop van ervaren toezichthouders. Om dit effect op te vangen is OZHZ een opleidingstraject gestart om zijinstromers en starters op te leiden tot toezichthouder.

Gemaakte keuzes in de bijsturing

Bij toezicht bouw is bijgestuurd (zie hierna onder JT02), dit was gedurende 2023 ook te zien in de realisatiecijfers. Ook bij klachten en meldingen milieu is bijgestuurd door waar mogelijk te werken met indicatieve geluidsmetingen.

Bij vergunningverlening bouw bleven de bestedingen constant (101%). Dit hangt deels samen met een toename in de aantallen in het laatste kwartaal, zie hieronder bij JV02T. In 2023 is geen capaciteit afgebouwd omdat de woningbouwopgave onverminderd groot is. Ook zien we dat er vanuit Dordrecht regelmatig nieuwe taken bij komen, waar capaciteit voor nodig is. Denk hierbij aan opkoopbescherming (vanaf 1 januari 2023), inzet van een collega voor één dag in de week op Welstand (vanaf 1 oktober 2023, dit wordt buiten het budget Omgevingsvergunning bouw om gefinancierd), tijdelijke overname van de advisering op reclame (vanaf 1 november 2023, ook dit wordt buiten het Omgevingsvergunning bouw budget om gefinancierd), vergunningverlening voor mobiele objecten in de openbare ruimte (vanaf 2024) en OZHZ kreeg ook de vraag om leegstandsvergunningen te gaan verlenen. Omdat dit laatste verzoek vrij ver van de kerntaken van OZHZ ligt is op dit verzoek overigens niet ingegaan. Een positief effect van het feit dat de werkdruk (tijdelijk) minder hoog is is dat de kwaliteit van het werk omhoog gaat. Het aantal vergunningen van rechtswege is bijvoorbeeld fors gedaald. In 2023 waren er 6 vergunningen van rechtswege tot en met april en daarna geen enkele meer.

Waar het gaat om klachten en meldingen bouw is bijsturing alleen mogelijk als verdergaand geprioriteerd wordt bij het oppakken van klachten. We deden u in het laatste kwartaal van 2023 een voorstel voor een verdergaand prioriteringsbeleid. Zodra dit in beleid is opgenomen en is vastgesteld zal de uitvoering in lijn hiermee worden uitgevoerd.

Waar werd meer tijd aan besteed?

Als gekeken wordt naar de werksoorten met een relatief grote omvang, dan valt op:

- JV05T APV 104% (tijdens de tweede voortgangsrapportage was de prognose nog 118%). De gerealiseerde aantallen zijn ook hoger dan waar in de raming vanuit is gegaan (834 in plaats van 684, 121% van de verwachting). Wat ook een rol speelde is dat de benodigde tijdsinzet op evenementen groter is geworden. Zo wordt tegenwoordig een check gedaan op vereisten uit de Wet natuurbescherming en wordt ook gekeken naar de mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt. Bovendien is de kwaliteit van aanvragen vaak slecht waardoor steeds om aanvullende gegevens gevraagd moet worden. Dit is tijdrovend.
 - JT05 Toezicht Huisvesting (135 %). Deze hoge bestedingen hangen samen met werkzaamheden die in het verlengde liggen van het toezicht op kamerverhuur, waar dit budget voor bedoeld is. Denk bijvoorbeeld aan advies over en handhaving van woonoverlast / woningvervuiling, het leveren van een bijdrage aan het meldpunt slecht verhuurderschap, advisering over wijzigingen van de huisvestingsverordening en het deelnemen aan overleggen zoals bijvoorbeeld 'handhaving verloederde straten'. Tot en met 2022 werd voor deze aanvullende werkzaamheden incidenteel budget beschikbaar gesteld door Dordrecht, dat is vanaf 1 januari 2023 niet meer het geval. In overleg met u zijn de werkzaamheden in 2023 wel voortgezet.
 - JV02T Omgevingsvergunning bouw (101%). In het laatste kwartaal zagen we een toename van het werk, uiteindelijk realiseerden we 87% van de verwachte aantallen. In de tweede voortgangsrapportage gingen we nog uit van een realisatie van 80% van de aantallen. Overigens waren er enkele dossiers die zeer tijdrovend waren. Hotel Vrieseplein is daarbij de meest opvallende. Het plan moet op veel deelaspecten beoordeeld worden, onder meer verkeer, natuur en geluid. Bovendien is de omgeving zeer kritisch en is het plan meerdere malen gewijzigd.
 - JV01T Omgevingsvergunning milieu (105 %). We ontvingen meer aanvragen dan verwacht en verleenden 34 vergunningen in plaats van de 26 die we hadden verwacht (131%). Enkele procedures waren bovendien zeer omvangrijk. Met name Zeehavenbedrijf Dordrecht is opvallend hoog in de bestedingen. Verder liepen er procedures bij MTU Detroit Diesel Beneluc, Kroonint Protective Coatings, Gebr. St. Nicolaas, Spinel Veiligheidscentrum, Ellis Enterprises B.V. en een aanvraag van Rijkswaterstaat voor een tijdelijke bruggenwerf.
- JT13 Ondernijning (200%). OZHZ heeft voor elke gemeente een beperkt budget gereserveerd voor het ondersteunen bij de aanpak van ondernijnde activiteiten. Dordrecht doet een relatief groot beroep op OZHZ. Zo hebben we bijvoorbeeld samen met andere partners een integrale controle uitgevoerd bij Europarcs De Biesbosch. Hier is in de pers uitgebreid aandacht aanbesteed. Ook zijn er controles geweest bij autobedrijven. Om de bestedingen te beperken is de inzet in het laatste kwartaal vooral geboekt op Generiek Toezicht. Generiek Toezicht wordt door alle gemeenten in de regio gezamenlijk gefinancierd en een deel van dit budget is gereserveerd voor het ondersteunen bij de aanpak van ondernijning. Op die manier konden we in 2023 de verzoeken vanuit Dordrecht afdoen zonder verdere budgetoverschrijding.

Waar werd minder tijd aan besteed?

Er zijn ook werkzaamheden waar minder tijd aan is besteed dan verwacht. Wat opvalt:

- JT02 Toezicht bouwfase (92 %): In 2023 waren er minder bouwplannen waar toezicht op moest worden gehouden dan verwacht (155 in plaats van 220). Gedurende 2023 heeft bijsturing plaatsgevonden. Collega's zijn zoveel mogelijk op andere werkzaamheden ingezet, onder meer om toezicht te houden bij een andere gemeente binnen de Drechtsteden.
- JV03T Toestemmingen en meldingen milieu (84%): We ontvingen meer meldingen dan verwacht, maar ze waren gemiddeld minder complex van aard.
- JV08 Vergunningverlening opkoopbescherming (9 %): OZHZ ontvangt zeer weinig aanvragen.
- JE11 Basisregistratie ondergrond (40%): Het aanbod vanuit de gemeente blijft achter bij de verwachting.

Financiële realisatie in vogelvlucht

Financieel overzicht

Omschrijving	Beschikbaar	Realisatie	Voortgang
Algemeen	1.472.417	1.469.194	100%
DB01 Thema's Ontwikkeling en Beheer	328.735	311.216	95%
DB02 Regionale Generieke taken	531.234	627.759	118%
JA01 Lokale (extra) projecten	58.140	51.758	89%
JA02 WOB verzoeken	15.957	31.694	199%
JA03 Advisering wettelijk taken VTH (milieu)	52.291	33.327	64%
JA04 Advisering wettelijke taken VTH (bouw)	122.090	83.782	69%
JA05 Bezwaar en beroep leges	50.777	26.690	53%
JA06 Bezwaar en beroep overig	195.667	209.963	107%
JA07 Advisering wettelijke taken APV	36.132	47.181	131%
JA08 BAG onderzoeken	81.394	45.824	56%
Vergunnen en melden	4.348.198	4.470.125	103%
DB12 Planning en coördinatie vergunningen	67.256	73.061	109%
JV01T Omgevingsvergunning (milieu)	336.722	353.128	105%
JV02T Omgevingsvergunning (bouw)	2.786.067	2.816.171	101%
JV03T Toestemmingen en meldingen (milieu)	141.555	118.465	84%
JV04 Toestemmingen en meldingen (bouw)	118.095	152.136	129%
JV05T APV	763.463	796.325	104%
JV06 BWT toestemmingen	34.683	55.997	161%
JV08 Vergunningverlening opkoopbescherming	30.000	2.664	9%
JV07 Frontoffice/KCC	70.357	102.179	145%
Toezicht en handhaving	2.693.988	2.889.147	107%
DB03 Thematisch Toezicht Gebruiksfase Bouw	43.057	10.134	24%
DB04 Thematisch Toezicht Gebruiksfase Milieu	162.058	148.134	91%
JT01 Periodiek Toezicht Gebruiksfase	535.148	608.145	114%
JT02 Toezicht Bouwfase	814.956	750.026	92%
JT03 Toezicht Sloopfase	138.856	141.900	102%
JT05 Toezicht Huisvesting	126.545	170.799	135%
JT14 Toezicht Opkoopbescherming	60.000	20.941	35%
JT15 Toezicht energielabel C kantoren	41.077	30.435	74%
JT07T Klachten en Meldingen (bouw)	371.071	539.675	145%
JT08 Klachten en Meldingen (milieu)	216.660	313.882	145%
JT09 Bestuurlijke handhaving APV	156.901	137.599	88%
JT11 Toezicht bij monumenten	19.378	872	4%
JT13 Ondermijning	8.283	16.605	200%
Expertise en advies	862.242	887.915	103%
A001 Advies derden/onderzoekskosten/Materieel budget	7.134	19.187	269%
DB06 Geluidsbelastingkaarten	16.515	16.515	100%
DB07 RVMK	55.300	55.300	100%
DB08 RVMK ALV	-	-	0%
JE09 Integrale advisering (middelgrote en grote advieswerkzaamheden)	-	-	0%
JE10T Zonebeheer/Geluid/Productieplafond IL (GPPIL) Totaal	19.397	16.784	87%
JE11 Basisregistratie Ondergrond (BRO)	18.842	7.557	40%
JE14 Klimaatadaptatie	15.000	14.726	98%
DB10 Coördinatie grondstromen	3.908	3.108	80%
DB14 Planning en coördinatie expertise	30.825	66.121	215%
DB15 E-agenda 2023	190.384	190.897	100%
DB17 Sanering asbestdaken	18.760	10.320	55%
JE01 Coördinatie onderzoek-/saneringsfase	53.294	40.520	76%
JE02T Bodemtaken	329.850	337.787	102%
JE03 Geluidtaken	30.555	28.459	93%
JE04 Luchttaken	5.917	12.735	215%
JE05 Omgevingsveiligheidtaken	18.801	10.996	58%
DB18 Ontwikkelfase REV/Beleidsontw. MOV Totaal	15.000	19.968	133%
JE06 Integrale advisering t.b.v. RO	17.099	24.147	141%
JE07 Duurzaamheid	9.689	9.979	103%
JE08 Ecologietaken	5.972	2.810	47%
TOTAAL	9.376.847	9.716.381	104%

Cijfers per werkveld

Hieronder leest u de belangrijkste werkzaamheden en/of aantallen per werkveld.

Vergunnen en melden

In 2023 behandelden de vergunningverleners van OZHZ in Dordrecht weer de vergunningsaanvragen en meldingen op het gebied van milieu, bouw, APV, Alcoholwet en bodem. In het onderstaande overzicht is de realisatie en het geraamde aantal weergegeven.

Vergunnen & melden	Raming	Realisatie
Omgevingsvergunning (milieu) – incl. vooroverleg	26	34
Omgevingsvergunning (bouw) – incl vooroverleg	1488	1296
Toestemmingen en meldingen (milieu)	125	147
Toestemmingen en meldingen (bouw)	447	426
APV en Alcoholwet	680	834
BWT toestemmingen (huisvestingverordening)	48	50

Omgevingsvergunning milieu

Er zijn meer omgevingsvergunningen milieu verleend dan verwacht. OZHZ raamt op basis van de ervaringen van de afgelopen jaren, de daadwerkelijke realisatie is afhankelijk van het aantal aanvragen dat in een jaar ontvangen wordt. De relatief hoge bestedingen bij vergunningverlening milieu (105%) hangen hiermee samen.

Toestemmingen en meldingen milieu

Ondanks het grotere aantal behandelde meldingen zijn de bestedingen lager geweest (84%). De meldingen waren gemiddeld genomen wat eenvoudiger en er was minder vaak sprake van de noodzaak om maatwerkvoorschriften op te leggen.

Omgevingsvergunning bouw

Het aantal verleende omgevingsvergunningen bouw is lager dan gepland. Onder 'De belangrijkste cijfers' is de relatie met de financiële voortgang gelegd. Helaas zijn er in 2023 enkele vergunningen van rechtswege verleend omdat de maximale beoordelingstermijn is overschreden. Dit hing onder meer samen met het overschakelen naar een nieuw zaakstelsel en invoering van Europese regelgeving. Desondanks zijn we er wel in geslaagd om binnen de afgesproken kpi '99% van de vergunningen moet binnen de termijn worden verleend' te blijven. Er zijn maatregelen genomen om het aantal van 'rechtswege verleende vergunningen' zoveel mogelijk te beperken. . Onder de Omgevingswet, die per 1 januari 2024 van kracht is, is overigens het 'van rechtswege verlenen van vergunningen' komen te vervallen. Alleen in bijzondere gevallen kan een vergunning dan nog van rechtswege verleend worden. Bijvoorbeeld door Europese regelgeving die boven nationale regels gaat. Concreet speelt op dit moment in bepaalde gevallen een maximale beoordelingstermijn voor aanvragen voor zonnepanelen. Of bij regelgeving die niet in de Omgevingswet is opgenomen (Huisvestingsverordening)..

BWT toestemmingen

Er zijn wat meer BWT toestemmingen (vergunningen op basis van de huisvestingsverordening) verleend dan verwacht, dit verklaart deels de hogere bestedingen. Verder speelde een rol dat een aantal aanvragen langs de wethouders moesten met de vraag of de hardheidsclausule zou worden toegepast. Die zaken kosten wat meer tijd.

Bezwaar en beroep

Bezwaar en beroep	Raming	Realisatie
Bezwaar en beroep overig	50	43
Bezwaar en beroep leges	45	37

Het aantal bezwaar en beroepzaken bleef achter bij de verwachting. De tijdsinzet was gemiddeld vrij hoog, de bestedingen kwamen uit op 107% van het budget. Bezwaar en beroep is echt maatwerk, de ene zaak kost veel meer tijd dan de andere. In 2023 liepen er enkele zeer tijdrovende zaken, de procedures Zilvervloot en Brasserie De Witt zijn daarvan voorbeelden.

Bij de post 'bezwaar en beroep leges' is er sprake van een onderbesteding (53 %). Deels hangt dit samen met een kleiner aantal zaken dan verwacht en deels met de aard van deze zaken (minder tijdrovend).

Toezicht en handhaving

In 2023 controleerden de toezichthouders van OZHZ weer verschillende bedrijven of locaties in uw gemeente. Het ging om:

- Bouw- en milieuklachten en meldingen (inclusief handavingsverzoeken).
- Toezicht op bouw en sloop (inclusief asbestverwijdering tijdens de sloopfase)
- Inspecties in de gebruiksfase (periodiek toezicht, generiek toezicht en toezicht E-agenda).
- Toezicht op de energielabel C verplichting van kantoren.
- Toezicht opkoopbescherming.

Onderstaande tabel laat de realisatie van het aantal producten in 2023 zien ten opzichte van de raming in het jaarprogramma.

Producten	Raming	Realisatie
Klachten en meldingen Milieu	550	627
Klachten en meldingen Bouw	198	354
Toezicht Bouwfase	220	155
Periodiek Toezicht Gebruiksfase	227	200
Toezicht Sloopfase	347	309
Toezicht E-agenda	169	132
Toezicht energielabel C kantoren	51	51

Klachten en meldingen milieu

Zie onder 'De belangrijkste cijfers'.

Klachten en meldingen bouw

Zie onder 'De belangrijkste cijfers'.

Toezicht bouwfase

Zie onder 'De belangrijkste cijfers'.

Periodiek toezicht

Zie onder 'De belangrijkste cijfers'.

Energietoezicht

Door inwerken van nieuw personeel en het vertrek van doorgewinterde collega's hebben we helaas niet het totale toezichtprogramma van de E-agenda kunnen doorlopen. Regiobreed is 83% van de fysieke geplande fysieke energiecontroles uitgevoerd. Daartegenover staat dat we meer focus hebben gelegd op het opsporen van bedrijven die niet hebben voldaan aan de informatieplicht: we hebben voor de hele regio zo'n 300 administratieve controles meer uitgevoerd dan geraamd.

Toezicht energielabel C kantoren

In 2023 hebben we 51 kantoren aangeschreven omdat ze niet beschikken over een energielabel of een label van D of lager. Van die 51 kantoren voldoen er nu 6 met zekerheid, in 6 gevallen is een herinneringsbericht gestuurd. Bij de andere kantoren loopt de termijn nog. Vooralsnog zijn geen vooraankondigingen of dwangsommen verstuurd. In 2023 zijn alleen administratieve controles uitgevoerd. Fysieke controles worden uitgevoerd als gebouweigenaars ook na het herinneringsbericht hun energielabel niet laten bepalen.

Toezicht opkoopbescherming

Deze bescherming omvat beperkingen aan de mogelijkheden om een woning in het lage en middenprijssegment kort na de aankoop te verhuren. Op die manier blijven koophuizen beschikbaar voor mensen die er zelf gaan wonen. In 2022 dacht OZHZ vanuit zijn uitvoerende rol mee over de regeling. Ook richtte OZHZ het vergunningenproces en maakte OZHZ afspraken over het delen van gegevens door het kadaster om efficiënt toezicht te kunnen houden.

OZHZ voert 100 % controle uit, dus bij elke wisseling van eigenaar van een woning in het lage en middenprijssegment wordt getoetst aan opkoopbescherming. In 2023 werden 522 controles uitgevoerd, waarbij het in 30 gevallen nodig was om een waarschuwingsbrief te sturen. Vooralsnog was het nog niet nodig om een last onder dwangsom op te leggen (de termijnen lopen nog of de overtreding is ongedaan gemaakt). De uitgevoerde controles gaan over het eerste en het tweede kwartaal van 2023. We ontvangen de overzichten van het Kadaster periodiek en bovendien kost het enige tijd om die overzichten te bewerken. De controles op de transacties in het derde en vierde kwartaal van 2023 vinden plaats in 2024.

Thematisch toezicht gebruiksfase milieu

In de online jaarverslagomgeving leest u de resultaten van dit regiobrede programma in het [Jaarverslag Generiek Toezicht 2023](#). Ook vindt u online resultaten per project, zoals [Controles op Zeer Zorgwekkende Stoffen bij drukkerijen](#) en [Gevaarlijke stoffen bij bouwmarkten en tuincentra](#).

Handhavingsbeschikkingen Milieu

Op [deze kaart](#) op onze website ziet u aan welke bedrijven een last onder dwangsom of bestuursdwang is opgelegd vanwege een overtreding op milieugebied. Klik op het bedrijf om te zien wat de overtreding is. Zodra het handhavingstraject is afgerond, gaat het bedrijf weer van de kaart. Het gaat om overtredingen vanaf begin 2019.

PFAS

Per- en polyfluoralkylstoffen (PFAS) zijn chemische stoffen die door de mens zijn gemaakt. Zij komen van nature niet in het milieu voor. Voorbeelden van PFAS zijn GenX, PFOA (perfluorooctaanzuur) en PFOS(perfluorooctaansulfonaten). PFAS kunnen een negatief effect hebben op milieu en gezondheid.

OZHZ initieert en begeleid onderzoeken naar de regionale aanwezigheid van PFAS in het milieu en naar de effecten hiervan voor gezondheid en milieu. Dit doet OZHZ namens de gemeenten van Zuid-Holland Zuid. OZHZ doet dit samen met GGD, RIVM en externe adviseurs. De onderzoeken worden veelal uitgevoerd met subsidie van het Rijk ("SPUK").

De uitkomsten van deze onderzoeken krijgen landelijke aandacht. In 2023 is uit deze samenwerking een rapport gepubliceerd over PFAS in grond en water van volkstuincomplexen (Arcadis, januari 2023). Dit was een vervolg op het rapport van RIVM naar PFAS in volkstuingewassen (sept 2022), dat ook door OZHZ is geïnitieerd en begeleid. Op basis van deze onderzoeken is geadviseerd om geen groenten uit eigen tuin te eten (enkele tuinen), danwel om groenten uit eigen tuin af te wisselen met groenten uit de supermarkt (veel tuinen).

Eind 2023 hebben de voorlopige resultaten van een onderzoek naar PFAS in eieren¹ de landelijke media gehaald. Op basis van de voorlopige resultaten van dit onderzoek werd geadviseerd om tot er meer duidelijkheid is geen eieren van hobby-kippen te eten. Dit onderzoek zal in 2024 worden afgerond.

OZHZ heeft in 2023 op verzoek van de gemeenten van Zuid-Holland Zuid ook regionaal beleid opgesteld voor hergebruik van PFAS houdende grond. Dit zal naar verwachting in 2024 worden vastgesteld.

Naast het bovenstaande neemt OZHZ namens de gemeenten van Zuid-Holland Zuid deel aan regionale en bovenregionale overleggen over PFAS in het milieu. Ook geeft de OZHZ op verzoek presentaties over PFAS aan gemeenteraden, gemeentelijke medewerkers en inwoners. Veelal gebeurt dit samen met GGD en waterschappen.

Regionale aanpak E-Agenda

Voor de uitvoering van de gehele, regiobrede E-Agenda was in 2023 een budget van € 979.374 beschikbaar. Uiteindelijk hebben wij het hele budget besteed. Gemeente Dordrecht stelt in totaal € 190.384 van dit budget beschikbaar (€30.384 van dit bedrag is afkomstig uit Thematisch toezicht gebruiksfase milieu).

Tijdsbesteding per onderdeel:

- Toezicht: 107%. Er is meer tijd aan toezicht besteed dan geraamd. Door inwerken van nieuw personeel en het vertrek van ervaren collega's hebben we regiobreed helaas niet het totale toezichtsprogramma kunnen

¹ Zie het artikel 'Teveel PFAS in eieren van hobbykippen' op [ozhz.nl](https://www.ozhz.nl).

doorlopen: 83% van de afgesproken fysieke energiecontroles zijn daadwerkelijk uitgevoerd. Daartegenover hebben we meer prioriteit gegeven aan het opsporen van bedrijven die geen informatieplicht hadden ingediend maar dit wel hadden moeten doen: we hebben zo'n 300 administratieve controles meer uitgevoerd dan geraamd.

- Advisering en stimulering: 95%. De uitvoering van dit onderdeel verliep het hele jaar vrijwel op schema.

E-Agenda 2023 in vogelvlucht – op regioniveau

Toezicht

Op 1 juli 2023 is de nieuwe ronde informatieplicht gestart waarin ook vergunningplichtige (type C) inrichtingen verplicht worden hun energieverbruik te melden. Bovendien geldt vanaf diezelfde datum voor bedrijven met een jaarverbruik van 10 miljoen kWh en/of 170.000 m³ een onderzoeksplicht. Vanwege problemen met het indieningsportal van RVO is de landelijke deadline voor indiening verzet naar begin 2024. Omdat alle provinciale bedrijven type C zijn, zullen we deze, net als "normale" informatieplichtige bedrijven, pas bezoeken als ze voldoen aan de informatieplicht. Hierdoor zijn in 2023 geen energiecontroles bij provinciale bedrijven uitgevoerd, maar hebben we ze wel allemaal op de hoogte gesteld van de nieuwe regelgeving.

Advies en stimulering

In 2023 hebben we de eerste stappen gezet om het stimulerend spoor van de E-agenda aan te passen aan de laatste ontwikkelingen. Nog meer dan voorheen willen wij gemeenten en de provincie via de E-agenda ondersteunen bij actuele thema's, zoals bijvoorbeeld energieopwekking in relatie tot netcongestie of het inventariseren van het energiebesparingspotentieel van industrieterreinen.

Speerpunten in 2023 waren dataverzameling, innovatie en branche-aanpak:

- *Dataverzameling:*

Door het gebruik van een digitale checklijst tijdens energiecontroles zijn we in staat om veel nauwkeuriger data te verzamelen. Het gaat niet alleen over data van verplichte maatregelen die nog uitgevoerd moeten worden, maar ook om informatie over duurzame plannen en ambities van ondernemers. Dit laatste is van groot belang om inzicht te krijgen in toekomstige netcongestie problemen. Heeft een logistiek bedrijf plannen om de mobiliteit te elektrificeren kan dit direct gevolgen hebben voor de lokale ruimte op het elektriciteitsnet.

In opdracht van een aantal gemeenten, Dordrecht was de eerste, voert OZHZ inventarisaties uit van bedrijventerreinen. Per bedrijventerrein verzamelen we - via vooraf vastgestelde indicatoren - data uit eigen en

openbare bronnen. Dit resulteert in factsheets per bedrijventerrein die een vergelijking mogelijk maken tussen de terreinen. De inventarisatie en de factsheets zijn de basis voor het verder verduurzamen van bedrijven.

- *Innovatie*

We zijn betrokken bij een aantal nieuwe innovatieve ontwikkelingen. Zo is in de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht een energiecorporatie opgericht om energie-uitwisseling tussen bedrijven onderling mogelijk te maken. In Zwijndrecht zijn er soortgelijke ontwikkelingen en ook in andere gemeenten zijn er plannen van ondernemers voor de opzet van innovatieve energiesystemen.

Binnen de Drechtsteden werken we mee aan een innovatieve tool die inzicht geeft in de consequenties voor het net van elektrificatie, opwek, opslag e.d. OZHZ denkt mee in de ontwikkeling van de tool en levert input en data.

- *Zorgconvenant*

De zorg levert een forse bijdrage aan de CO₂ uitstoot in Nederland. Op initiatief van de provincie Zuid-Holland zijn we in 2022 gestart met de opzet van de zorgconvenant in onze regio. In 2023 hebben we de aanpak verder ontwikkeld met de gemeenten en hebben we alle grote zorginstellingen benaderd. Tijdens de informatiebijeenkomst in mei hebben we ook de provincie uitgenodigd om de instellingen te informeren over de ondersteunings-programma maatschappelijk vastgoed. Op 16 november werd het [zorgconvenant](#) afgesloten tussen diverse zorginstellingen en gemeenten (wethouder De Jonge is een van de ondertekenaars) in de regio Zuid-Holland Zuid, de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid en de Provincie Zuid-Holland. Dit convenant zorgt ervoor dat duurzame acties versnellen en biedt zorginstellingen extra tijd, informatie en handvaten om verduurzaming te vergemakkelijken. In 2024 gaan we aan de slag met de zorginstellingen. Hierbij betrekken we gemeenten, maar ook de provincie. We organiseren leerkring sessies die bedoeld zijn om zorginstellingen te informeren, te inspireren en om kennis met elkaar te delen. In de sessies inventariseren we ook waar de behoeften liggen van de instellingen. De eerste leerkringsessie vindt plaats bij het Albert Schweitzer Ziekenhuis in Dordrecht. Hier gaan we gezamenlijk mee aan de slag in 2024. In Dordrecht doen naast Albert Schweitzer ook De Hoop, Leger des Heils, Pameijer, Merwehuis, Merwelanden, Yulius en Gemiva.

Expertise en advies

OZHZ heeft ook in Dordrecht weer zijn expertise ingezet voor uiteenlopende projecten en adviezen. Het gaat om expertise en advies op het vlak van:

- Bodem
- Geluid
- Lucht
- Externe veiligheid
- Ecologie
- Duurzaamheid (waaronder energiebesparing, zie kader).
- Integrale milieuadviesering
- Inventarisatie bedrijventerreinen

Milieu in het Omgevingsplan

OZHZ stelde samen met Omgevingsdienst Midden- en West- Brabant de **handreiking 'Milieu en het omgevingsplan'** op. Een document vol aandachtspunten en praktische handvatten voor beleidsmedewerkers, milieuspecialisten, gemeenteraadsleden en wethouders. Op [onze website](#) leest u het artikel 'Weet jij wat je allemaal kan met het omgevingsplan?'. Daar kunt u de handreiking downloaden.

Vooraf was voor de uitvoering van de expertise en adviestaken € 862.243,- beschikbaar. Hieronder vallen niet alleen de adviestaken, maar ook de E-agenda en de wettelijke taken op het gebied van bodem. We hebben €887.915,- besteed, 103 % van het beschikbare budget. De bestedingen tussen de werksoorten verschillen sterk. Deze bestedingen hangen vooral samen met de vraagstelling door de gemeente Dordrecht. Zo zijn er op het gebied van Lucht relatief weinig vragen gesteld en op het gebied van Omgevingsveiligheid relatief veel. De vragen op het gebied van Lucht hingen vooral samen met stikstof.

OZHZ adviseert over schil West

Op verzoek van Dordrecht en andere gemeenten zet OZHZ de kennis die in huis is vanwege de uitvoering van wettelijke taken in om te adviseren. Vaak gaat het dan om ruimtelijke plannen. Een voorbeeld hiervan is de advisering over schil West. Al een aantal jaren zijn collega's van OZHZ betrokken bij verschillende plangebieden, in verschillende fases, binnen het project Schil West. Van het leveren van gebiedskennis- en informatie, het uitvoeren en het uitzetten van de benodigde onderzoeken voor bestemmingsplannen, tot het adviseren bij de concrete uitvoering van de projecten in de openbare ruimte en de (bouw)ontwikkelingen. Het afgelopen jaar lag het accent op advisering bij de fasering van de verschillende projecten en over de bestemmingsplannen voor de ontwikkeling van Crownpoint en het nieuwe stadskantoor. In de openbare ruimte is met name gekeken naar de afsluiting voor doorgaand verkeer in de Spuiboulevard waarvoor de besluitvorming in 2024 gepland staat. Financiering van dit soort grote adviesklussen vindt plaats op offertebasis.

Basisregistratie Ondergrond (BRO)

Wat opnieuw opvalt zijn de lage bestedingen op de Basisregistratie Ondergrond (JE11), slechts 40 % (in 2022 was dit overigens 20 %) van het beschikbare budget van €18.842. OZHZ ondersteunt de meeste gemeenten in de regio Zuid-Holland Zuid bij het vullen van deze Basisregistratie. In overleg met u stelden we werkprocessen op. Ook maakten we een mini toolbox waarin alle voor de gemeente relevante documenten zijn opgenomen ten behoeve van de invoer van data in het BRO-Portaal. We merken echter dat dit portaal nog zeer beperkt gebruikt wordt, waardoor OZHZ niet altijd de afgesproken kwaliteitscontrole kan uitvoeren. We zijn hierover met u in gesprek.

Geluid

OZHZ beheert de geluidzones van gezoneerde industrieterreinen (zonebeheer). Gezoneerde industrieterreinen zijn terreinen die op grond van de Wet geluidhinder een zone hebben waarbinnen (met name bij planontwikkeling) aandacht voor geluid noodzakelijk is. Onder de Omgevingswet moeten voor alle gezoneerde industrieterreinen de huidige geluidzones worden omgezet naar zogenoemde Geluid Productie Plafonds (GPP's). De GPP's Industrielawaai (GPPIL's) moeten uiterlijk eind 2031 zijn vastgesteld.

Voor Dordrecht stond op de planning om in 2023 te starten met industrieterrein De Staart, met een doorloop naar 2024. De overige twee terreinen (Derde Merwedehaven en Grote Lindt / Dordt West) staan gepland voor 2025 en 2026. De Staart was naar voren gehaald omdat er - sprake was van mogelijke actualisatie van het bestemmingsplan. Doordat dit proces is stilgevallen, is de omzetting ook op een lager pitje gezet. De omzetting wordt nu gestart in 2024.

Centrale voorziening geluid gegevens

OZHZ levert namens gemeenten Europese geluidsbelastingskaarten aan via de Centrale Voorziening Geluid Gegevens (CVGG). De CVGG is het landelijke digitale systeem waarin de geluidgegevens verzameld worden in het kader van de Omgevingswet en de Richtlijn omgevingslawaai. Het Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen moeten geluidgegevens leveren aan de CVGG. Iedereen kan deze digitale informatie inzien of downloaden. Het RIVM is

verantwoordelijk voor de digitale omgeving. De geluidbronnen waar het om gaat zijn: wegverkeer, spoorverkeer, industrie, luchtvaart, windturbines en schiet- en springterreinen.

De CVGG is al in 2023 opgesteld om Europese geluidbelastingkaarten aan te leveren. Dit was al verplicht maar is in 2023 voor het eerst via het CVGG gebeurd. OZHZ heeft namens de gemeenten die deze kaarten moeten opstellen (Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht).

Daarnaast heeft OZHZ in een proefomgeving geoefend met het aanleveren van de verplichte informatie over de BGE (BasisGeluidEmissie) lokale wegen en de GPP's (GeluidProductiePlafonds) industrielawaai. OZHZ is genoemd en bedankt in één van de nieuwsbrieven van het RIVM over de CVGG.

Lichthinder

Kunstmatic licht kan invloed hebben op het welzijn van de mens. Ook heeft kunstlicht invloed op het gedrag van veel diersoorten. Het kan bijvoorbeeld de biologische klok verstoren en de oriëntatie beïnvloeden. Natuurkwaliteit en biodiversiteit kunnen onder druk komen te staan door de lichthinder.

Onder de Omgevingswet is lichthinder een thema dat gemeenten moeten afwegen. Het Besluit kwaliteit leefomgeving (BKL) bevat daarom geen rijksinstructieregels voor lichthinder. Een gemeente bepaalt zelf of zij regels in het omgevingsplan opneemt om lichthinder en verstoring van de natuur door licht te beperken of voorkomen. Om de gemeenten over de mogelijkheden van de aanpak van lichthinder te informeren, heeft OZHZ in 2023 een verdiepingdocument over lichthinder opgesteld. Dit document is onderdeel van de handreiking "Veranderingen in Milieuthema's door de Omgevingswet" (zie ook: <https://arcg.is/1Xy9iH>). Deze handreiking wordt in 2024 verder aangevuld en geactualiseerd.

Regionale Verkeers- en Milieukaart

Een Regionale Verkeers- en Milieukaart (RVMK) is een model voor verkeer en milieu. Het verkeersmodel laat de verkeersstromen zien. Het milieumodel bevat data die nodig is voor het uitvoeren van berekeningen voor luchtkwaliteit en geluid vanwege het verkeer. In 2022 startten we met de bouw van een nieuw verkeersmodel voor de regio Drechtsteden / Alblasserwaard. In 2023 gingen we verder met de bouw van dit model. In november 2023 leverde adviesbureau Goudappel versie één van het model op. Dit nieuwe model geeft inzicht in de verkeersstromen van auto- en vrachtverkeer en daarnaast ook inzicht in fiets en openbaar vervoer.

Het nieuwe model is een grote verbetering vergeleken met de oude modellen die alleen naar het autoverkeer keken. Het nieuwe, multimodale model is heel belangrijk om goede keuzes te kunnen maken bij de geplande woningbouw in onze regio. In 2024 levert Goudappel versie twee van het model op. In versie twee wordt een nog nauwkeurigere modelleringstechniek toegepast op basis van gedrag per persoon in plaats van op basis van gemiddeld gedrag. Hierbij wordt rekening gehouden met de persoonlijke kenmerken van de inwoners en bezoekers, de samenstelling van hun specifieke

huishouden en eerder gemaakte ritten op de dag.

Ontwikkefase Register Externe Veiligheidsrisico's

Het Register Externe Veiligheidsrisico's (REV) is de nieuwe database waarin alle relevante informatie over externe veiligheid wordt verzameld. Dit register vormt de basis om advies te geven over externe veiligheid. Ten opzichte van de voorloper van het REV, het Register risicosituaties gevaarlijke stoffen (RRGS), verplicht het Besluit kwaliteit leefomgeving het bevoegd gezag om meer typen milieubelastende activiteiten (MBA's) op te nemen in het REV. Bovendien moet meer informatie over MBA's worden opgenomen dan voorheen.

Hieronder een overzicht van wat OZHZ in 2023 deed om het REV te vullen.

Landelijke REV trajecten en de meldingsmodule

Landelijk loopt een aantal trajecten om omgevingsdiensten te ondersteunen bij het verzamelen van ontbrekende data, bijvoorbeeld m.b.t. windturbines, propaantanks en gasdruk meet- en regelstations.

Zo maken we op korte termijn de resultaten bekend van het landelijke project om locaties van propaantanks op te sporen met luchtfoto's. Aanvullend is OZHZ in gesprek met een externe partij om een meldingsmodule te ontwikkelen. Dit systeem wordt uiteindelijk ingezet om propaantankhouders (aanvullende) informatie in te laten voeren, die OZHZ nodig heeft voor in het REV.

REV-module

Het REV moet op termijn rechtstreeks vanuit de VTH-systemen gevoed worden via een automatische verbinding. Zo voorkomen we fouten en besparen we tijd. Daarom is onder meer op verzoek van OZHZ een zogenaamde REV-module gebouwd door de leverancier van het zaakstelsel waarmee OZHZ werkt.

Module (zeer/beperkt) kwetsbare gebouwen en locaties

Binnen het REV is een module ontwikkeld waarin de gemeente aan moet geven of gebouwen zeer kwetsbaar, kwetsbaar of beperkt kwetsbaar zijn. Er bestaat nog onduidelijkheid over wat de taak voor de gemeenten precies gaat inhouden. Ook moeten nog afspraken gemaakt worden over eventuele ondersteuning door OZHZ. OZHZ volgt de ontwikkelingen en gaat met u in gesprek over de behoefte van en mogelijkheden tot ondersteuning.